

Wtorek, 12 września 2017 r.

P8_TA(2017)0330

Wpływ międzynarodowych i unijnych politycznych strategii handlowych na globalne łańcuchy wartości**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2017 r. w sprawie wpływu międzynarodowych i unijnych politycznych strategii handlowych na globalne łańcuchy wartości (2016/2301(INI))**

(2018/C 337/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Handel z korzyścią dla wszystkich. W kierunku bardziej odpowiedzialnej polityki handlowej i inwestycyjnej” (COM(2015)0497),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 lipca 2016 r. w sprawie nowej, perspektywicznej i innowacyjnej przyszłej strategii w dziedzinie handlu i inwestycji ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 lipca 2016 r. w sprawie wdrażania zaleceń Parlamentu z 2010 r. w sprawie norm społecznych i środowiskowych, praw człowieka i odpowiedzialności biznesu ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie oceny zewnętrznych aspektów wyników i zarządzania w zakresie cel jako narzędzia służącego ułatwieniu handlu i zwalczaniu nielegalnego handlu ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2010 r. w sprawie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw w międzynarodowych umowach handlowych ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2016 r. w sprawie odpowiedzialności przedsiębiorstw za poważne naruszenia praw człowieka w państwach trzecich ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie inicjatywy przewodniej UE dotyczącej przemysłu konfekcyjnego ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 kwietnia 2017 r. w sprawie oleju palmowego i wylesiania lasów deszczowych ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 lutego 2016 r. zawierającą zalecenia Parlamentu Europejskiego dla Komisji Europejskiej, dotyczące negocjacji w sprawie porozumienia w dziedzinie handlu usługami (TiSA) ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 lipca 2015 r. zawierającą zalecenia Parlamentu Europejskiego dla Komisji Europejskiej dotyczące negocjacji w sprawie transatlantyckiego partnerstwa handlowo-inwestycyjnego (TTIP) ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie aktualnego stanu wdrożenia porozumienia na rzecz równowagi w Bangladeszu ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0299.⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0298.⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0208.⁽⁴⁾ Dz.U. C 99 E z 3.4.2012, s. 101.⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0405.⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0196.⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0098.⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0041.⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0252.⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0265.

Wtorek, 12 września 2017 r.

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/821 z dnia 17 maja 2017 r. ustanawiające obowiązki w zakresie należytej staranności w łańcuchu dostaw unijnych importerów cyny, tantalum i wolframu, ich rud oraz złota pochodzących z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka ⁽¹⁾ (rozporządzenie w sprawie minerałów z regionów ogarniętych konfliktami),
- uwzględniając plan działań UE na rzecz egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (COM(2003)0251) oraz dobrowolne umowy o partnerstwie dotyczące egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiające obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna ⁽²⁾ (rozporządzenie w sprawie drewna),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 z dnia 25 października 2012 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych ⁽³⁾ (rozporządzenie GSP),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych ⁽⁴⁾ (rozporządzenie Bruksela I),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 r. zmieniającą dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy ⁽⁵⁾ (dyrektywa w sprawie sprawozdawczości niefinansowej),
- uwzględniając wspólną strategię UE i państw członkowskich z 2007 r. pt. „Unijna strategia pomocy na rzecz wymiany handlowej – zwiększenie wsparcia dla krajów rozwijających się w zakresie potrzeb związanych z handlem”,
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 24 kwietnia 2017 r. pt. „Zrównoważony charakter łańcuchów wartości w przemyśle konfekcyjnym dzięki działaniom UE na rzecz rozwoju” (SWD(2017)0147),
- uwzględniając wydaną przez MOP trójstronną deklarację zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej,
- uwzględniając sprawozdanie IV dotyczące godnej pracy w światowych łańcuchach dostaw na 105. sesję konferencji MOP,
- uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju ONZ do 2030 r.,
- uwzględniając podstawowe konwencje MOP w sprawie pracy dzieci, pracy przymusowej, dyskryminacji oraz wolności zrzeszania się i negocjacji zbiorowych,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 12 maja 2016 r. w sprawie UE i odpowiedzialnych globalnych łańcuchów wartości,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Odnowiona strategia UE na lata 2011–2014 dotycząca społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw” (COM(2011)0681),
- uwzględniając ustawę Zjednoczonego Królestwa z 2015 r. o nowoczesnych formach niewolnictwa oraz francuską ustawę o obowiązku dochowania należytej staranności, spoczywającym na przedsiębiorstwach wielonarodowych,
- uwzględniając Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka oraz inicjatywę ONZ Global Compact,
- uwzględniając Międzynarodową konwencję ONZ o ochronie praw wszystkich pracowników migrujących i członków ich rodzin,
- uwzględniając nowy protokół MOP w sprawie pracy przymusowej,

⁽¹⁾ Dz.U. L 130 z 19.5.2017, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 295 z 12.11.2010, s. 23.

⁽³⁾ Dz.U. L 303 z 31.10.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 330 z 15.11.2014, s. 1.

Wtorek, 12 września 2017 r.

- uwzględniając rezolucję Rady Praw Człowieka ONZ nr 26/9 z dnia 26 czerwca 2014 r., w której Rada Praw Człowieka ONZ postanowiła ustanowić otwartą międzyrządową grupę roboczą i powierzyć jej zadanie opracowania prawnie wiążącego międzynarodowego instrumentu w celu uregulowania działalności spółek międzynarodowych i innych przedsiębiorstw w odniesieniu do praw człowieka,
 - uwzględniając Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz szereg wytycznych sektorowych OECD (dla sektora finansowego, rolnego, sektora minerałów, sektora odzieżowego i sektora obuwniczego),
 - uwzględniając sprawozdania Konferencji NZ ds. Handlu i Rozwoju (UNCTAD) w sprawie handlu i rozwoju z 2013 i 2016 r.,
 - uwzględniając publikację UNCTAD pt. „Investment Policy Framework for Sustainable Development” [Ramy polityki inwestycyjnej na rzecz zrównoważonego rozwoju] z 2015 r.,
 - uwzględniając Porozumienie WTO w sprawie barier technicznych w handlu,
 - uwzględniając Układ ogólny WTO w sprawie taryf celnych i handlu (GATT),
 - uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka, zasady w sprawie praw dziecka i przedsiębiorczości opracowane przez UNICEF, inicjatywę ONZ Global Compact i Międzynarodowe Przymierze Save the Children ⁽¹⁾,
 - uwzględniając dobrowolne partnerstwo z poszczególnymi państwami, takie jak porozumienie na rzecz zrównoważoności z Bangladeszem i inicjatywa na rzecz praw pracowniczych w Mjanmie,
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 20 czerwca 2016 r. dotyczące pracy dzieci,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Handlu Międzynarodowego oraz opinie Komisji Spraw Zagranicznych i Komisji Rozwoju, a także stanowisko w formie poprawek Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A8-0269/2017),
- A. mając na uwadze, że art. 207 TFUE stanowi, iż „wspólna polityka handlowa prowadzona jest zgodnie z zasadami i celami działań zewnętrznych Unii”; mając na uwadze, że art. 208 TFUE ustanawia zasadę spójności polityki na rzecz rozwoju oraz uznaje likwidację ubóstwa za główny cel; mając na uwadze, że zgodnie z komunikatem Komisji „Handel z korzyścią dla wszystkich” polityka handlowa UE opiera się na trzech głównych zasadach, mianowicie skuteczności, przejrzystości i wartościach; mając na uwadze, że komunikat ten zawiera odrębny rozdział poświęcony środkom, jakie należy podjąć w odpowiedzi na rozwój globalnych łańcuchów wartości, a także odpowiedzialnemu zarządzaniu łańcuchami dostaw, a ponadto przypomina się w nim o złożoności przedmiotowych kwestii, bezwzględnej konieczności przyszłościowego myślenia, a także zaangażowania szerokiego zakresu podmiotów publicznych, prywatnych i społeczeństwa obywatelskiego oraz stosowania połączenia miękkich i innowacyjnych narzędzi i zmian legislacyjnych;
- B. mając na uwadze, że wolny handel podlega ostatnio coraz większej kontroli publicznej, a obawy dotyczące nierównej dystrybucji korzyści płynących z handlu i wynikających z niego obciążeń wysunęły na pierwszy plan powszechnie wyrażaną opinię, zgodnie z którą polityka handlowa musi opierać się na wartościach społecznych i środowiskowych oraz przejrzystości i rozliczalności;
- C. mając na uwadze, że globalne łańcuchy wartości stanowią złożoną, opartą na technologii i szybko zmieniającą się rzeczywistość, stały się kluczowym elementem obecnej globalnej gospodarki i mogą pomóc krajom rozwijającym się zintegrować się z globalną gospodarką, ograniczyć ubóstwo i stworzyć miejsca pracy przy jednoczesnej poprawie zdolności produkcyjnych; mając na uwadze, że z jednej strony globalne łańcuchy wartości oferują nowe perspektywy wzrostu gospodarczego, zrównoważonego rozwoju, zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego, pracowników i stowarzyszeń przedsiębiorców oraz tworzenia miejsc pracy w podmiotach należących do łańcucha produkcji, gdyż umożliwiają im koncentrowanie się na specyficznych zadaniach, a jednocześnie zwiększają ich współzależność; mając na uwadze, że z drugiej strony ich niezwykle złożony charakter, brak przejrzystości i rozmycie odpowiedzialności mogą zwiększać ryzyko naruszania praw człowieka i praw pracowniczych, faktycznej bezkarności za przestępstwa środowiskowe oraz unikania opodatkowania i oszustw podatkowych na dużą skalę;

⁽¹⁾ <http://childrenandbusiness.org>

Wtorek, 12 września 2017 r.

- D. mając na uwadze, że polityka handlowa musi przyczynić się do zagwarantowania przejrzystości procesu produkcji w całym łańcuchu wartości, a także zgodności z podstawowymi normami środowiskowymi i społecznymi oraz normami bezpieczeństwa;
- E. mając na uwadze, że polityka handlowa i inwestycyjna UE musi utrzymać system wielostronny jako swoją podstawę oraz musi prowadzić do wzmocnienia pozycji Europy w uczciwych globalnych łańcuchach dostaw, ale również udostępniać narzędzia pozwalające na ustanowienie jasnych zasad i obowiązków dla rządów i przedsiębiorstw w celu zagwarantowania przestrzegania międzynarodowych zobowiązań, takich jak cele ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju; mając na uwadze, że zrównoważoność i przejrzystość nie są jedynie kwestią wartości, ale także powinny być postrzegane jako prawdziwe bodźce dla zwiększonej wartości dodanej w globalnym handlu i inwestycjach w kontekście globalnych łańcuchów wartości;
- F. mając na uwadze, że małe i średnie przedsiębiorstwa⁽¹⁾ stanowią ważną część globalnych łańcuchów wartości i odgrywają ważną rolę w generowaniu wzrostu gospodarczego, zrównoważonego rozwoju i miejsc pracy o wysokiej jakości, a także w zniechęcaniu ludności do opuszczania swoich regionów;
- G. mając na uwadze, że udział w globalnych łańcuchach wartości jest korzystny dla MŚP pod względem wzrostu i umiędzynarodowienia; mając na uwadze, że według badania Eurobarometru z 2015 r. pt. „Umiędzynarodowienie małych i średnich przedsiębiorstw” tylko 31 % MŚP w UE było zaangażowanych w działalność biznesową poza rynkiem wewnętrznym w ostatnich trzech latach; mając na uwadze, że wiele MŚP napotyka trudności w uzyskiwaniu dostępu do międzynarodowych i unijnych globalnych łańcuchów wartości; mając na uwadze, że polityka handlowa i umowy handlowe mogą pomóc w przezwyciężaniu barier i wyzwań, przed jakimi stoją obecnie MŚP pragnące uzyskać dostęp do globalnych łańcuchów wartości;
- H. mając na uwadze, że dobrowolne systemy należytej staranności i przejrzystości globalnych łańcuchów wartości są wykorzystywane i promowane na całym świecie przez partnerów gospodarczych i społecznych oraz organizacje pozarządowe, a także dają konkretne i pozytywne rezultaty;
- I. mając na uwadze, że w swoich konkluzjach z maja 2016 r. Rada podkreśliła potrzebę stałego wsparcia dla wdrażania uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym zasad, wytycznych i inicjatyw w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw i odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, takich jak wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka, inicjatywa ONZ Global Compact, trójstronna deklaracja MOP w sprawie zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej oraz wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych – również w państwach nienależących do OECD – które to inicjatywy przyczyniają się także do działań antykorupcyjnych poprzez tworzenie bardziej otwartego i przejrzystego otoczenia biznesowego;
- J. mając na uwadze, że odpowiedzialne zarządzanie globalnymi łańcuchami wartości ma zasadnicze znaczenie w celu dostosowania polityki handlowej do europejskich wartości chronionych na mocy traktatów; mając na uwadze, że zarówno Komisja, jak i państwa członkowskie odgrywają wiodącą rolę w przedmiotowych debatach na całym świecie;
- K. mając na uwadze, że kilka międzynarodowych konwencji, wytycznych i zasad ma na celu zapobieganie naruszeniom praw człowieka; mając na uwadze, że zwłaszcza po stronie krajów będących producentami leży obowiązek wdrożenia tych dokumentów oraz stworzenia odpowiednich warunków prawnych i ekonomicznych dla funkcjonowania przedsiębiorstw i ich uczestnictwa w globalnych łańcuchach dostaw; mając na uwadze, że kraje będące producentami muszą być również zdolne do wdrażania międzynarodowych standardów i norm, w tym do opracowania, wdrożenia i egzekwowania odpowiedniego ustawodawstwa, szczególnie w zakresie budowy państwa prawa i zwalczania korupcji;
- L. mając na uwadze, że UE powinna jeszcze skuteczniej reagować na dumping społeczny i środowiskowy oraz nieuczciwą konkurencję i także praktyki handlowe, a także zapewnić równe warunki działania;
- M. mając na uwadze, że UE jest największym na świecie eksporterem oraz importerem towarów i usług łącznie, największym bezpośrednim inwestorem zagranicznym oraz najważniejszym miejscem docelowym bezpośrednich inwestycji zagranicznych; mając na uwadze, że UE powinna wykorzystywać te atuty, by zapewniać korzyści swoim obywatelom oraz mieszkańcom innych części świata, zwłaszcza państw najuboższych;
- N. mając na uwadze, że UE opracowała wiążące uregulowania w obszarze należytej staranności w przedsiębiorstwach w sektorach o wysokim stopniu ryzyka naruszania praw człowieka, takich jak sektor drzewny i sektor minerałów z regionów ogarniętych konfliktami; mając na uwadze, że niektóre państwa członkowskie również opracowały odpowiednie przepisy, takie jak brytyjska ustawa o współczesnych formach niewolnictwa, francuskie prawo o obowiązku dochowania należytej staranności w przedsiębiorstwach wielonarodowych, które dotyczy dużych francuskich przedsiębiorstw zatrudniających ponad 5 000 pracowników, oraz niderlandzka ustawa o dochowaniu

⁽¹⁾ Zob. definicja małych i średnich przedsiębiorstw: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003H0361&from=EN>

Wtorek, 12 września 2017 r.

- należytej staranności w obszarze pracy dzieci; mając na uwadze, że UE opracowała inicjatywy mające na celu promowanie należytej staranności, a Parlament Europejski w kilku rezolucjach wezwał UE do opracowania wiążących przepisów w tej dziedzinie;
- O. mając na uwadze, że UE poczyniła już ważne kroki w kierunku bardziej odpowiedzialnego zarządzania globalnymi łańcuchami wartości na całym świecie poprzez rozwijanie stosunków partnerskich w oparciu o takie inicjatywy jak porozumienie na rzecz zrównoważoności w Bangladeszu i inicjatywa na rzecz praw pracowniczych w Mjanmie, a także w sprawie konkretnych zagadnień, jak np. inicjatywa dotycząca minerałów z regionów ogarniętych konfliktami, przepisy dotyczące nielegalnego pozyskiwania drewna, kryteria zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do biopaliw, sprawozdawczość przedsiębiorstw w kwestiach dotyczących łańcuchów dostaw, przejrzystość płatności dokonywanych na rzecz administracji rządowej przez przedsiębiorstwa wydobywcze i pozyskujące drewno, co podkreślono w komunikacie „Handel z korzyścią dla wszystkich”;
- P. mając na uwadze, że w strategii „Handel z korzyścią dla wszystkich” stwierdzono, iż Komisja będzie promować ambitne rozdziały dotyczące handlu i zrównoważonego rozwoju we wszystkich umowach handlowo-inwestycyjnych; mając na uwadze, że zawarte ostatnio umowy handlowo-inwestycyjne UE zawierają rozdziały dotyczące handlu i zrównoważonego rozwoju, w których wzywa się strony porozumienia do podjęcia zobowiązań w dziedzinie ochrony praw człowieka, norm społecznych i środowiskowych oraz w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw; mając na uwadze, że takie rozdziały ujawniły różnice w poziomie ambicji kolejnych umów handlowych UE; mając na uwadze, że normy pracy i normy środowiskowe nie ograniczają się tylko do rozdziałów dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju, ale muszą być stosowane we wszystkich obszarach umów handlowych; mając na uwadze, że podejście oparte na dialogu nie było w stanie zapobiec poważnym naruszeniom wolności zrzeszania się w niektórych umowach o wolnym handlu;
- Q. mając na uwadze, że szczególna sytuacja stref przetwórstwa wywozowego jest taka, że w niektórych krajach są one zwolnione z obowiązku przestrzegania lokalnych przepisów prawa pracy oraz zakazują działalności związkowej lub ograniczają ją i nie zapewniają pracownikom możliwości zadośćuczynienia prawnego, co stanowi wyraźne naruszenie norm MOP;
- R. mając na uwadze, że brak etyki w biznesie jest również jedną z konsekwencji braku dobrych rządów oraz bezsilności – czy wręcz nieistnienia – bezstronnych organów publicznych działających w ogólnym interesie obywateli; mając na uwadze, że korupcja, brak przejrzystości globalnych łańcuchów wartości oraz zwolnienia z obowiązku przestrzegania przepisów prawa pracy i zwolnienia podatkowe w strefach przetwórstwa wywozowego mogą mieć negatywny wpływ na prawa człowieka, a w szczególności podważać ideę godnych warunków pracy i związków zawodowych;
- S. mając na uwadze, że według MOP 21 milionów ludzi na świecie jest ofiarami pracy przymusowej i wiele z tych osób wykorzystuje się w ramach globalnych łańcuchów wartości; mając na uwadze, że praca przymusowa w gospodarce prywatnej generuje nielegalne zyski w wysokości 150 mld USD rocznie;
- T. mając na uwadze, że ze względu na swój globalny mandat, wiedzę ekspercką i doświadczenie MOP we współpracy ze swoimi członkami jest dobrze przygotowana do kierowania globalnymi działaniami na rzecz godnej pracy w globalnych łańcuchach dostaw; mając na uwadze, że komisja MOP ds. godnej pracy w globalnych łańcuchach dostaw wezwała do oceny niedociągnięć, które doprowadziły do deficytów godnej pracy w globalnych łańcuchach dostaw, a także do rozważenia inicjatyw i norm koniecznych do promowania godnej pracy oraz łatwiejszego ograniczania deficytów godnej pracy w globalnych łańcuchach dostaw;
- U. mając na uwadze, że w kontekście handlu światowego, a w szczególności globalnych łańcuchów wartości potrzebne jest wielostronne, globalne i całościowe podejście do odpowiedzialności przedsiębiorstw za naruszenia praw człowieka i zrównoważenie środowiskowe; mając zatem na uwadze, jak ważne jest, aby UE nadal prowadziła takie debaty na całym świecie; mając na uwadze, że UE przyjęła wiodącą rolę w reformowaniu mechanizmu rozstrzygania sporów między inwestorami a państwem, w szczególności poprzez rozwój wielostronnego systemu sądowego; mając na uwadze, że podobnych postępów oczekuje się w innych obszarach zainteresowania o znaczeniu krytycznym, takich jak egzekwowanie zobowiązań inwestorów w odniesieniu do praw człowieka;
- V. mając na uwadze, że produkcja w globalnych łańcuchach wartości jest prowadzona w różnych jurysdykcjach o różnym poziomie ochrony praw człowieka oraz egzekwowania prawa socjalnego, prawa pracy i prawa środowiskowego; mając na uwadze, że ofiary naruszeń praw człowieka z udziałem przedsiębiorstw transnarodowych mogą napotykać wiele przeszkód utrudniających im dostęp do środków sądowych;

Wtorek, 12 września 2017 r.

- W. mając na uwadze, że równouprawnienie płci we wszystkich strategiach politycznych UE zostało wyraźnie zapisane w art. 8 TFUE; mając na uwadze, że umowy handlowo-inwestycyjne mają zazwyczaj inny wpływ na kobiety i na mężczyzn ze względu na strukturalny brak równouprawnienia płci; mając na uwadze, że aspekt równości płci jest często pomijany w analizie globalnych łańcuchów wartości; mając na uwadze, że według MOP w 2012 r. 21 mln ludzi na świecie (z czego 55 % stanowiły kobiety i dziewczęta) było ofiarami pracy przymusowej, a 90 % z nich było wyzyskiwanych w sektorze prywatnym przez osoby indywidualne lub przedsiębiorstwa;
- X. mając na uwadze, że kobiety stanowią większość pracowników w pewnych segmentach globalnych łańcuchów dostaw w sektorze konfekcyjnym, ogrodnictwa, telefonii komórkowej i turystyki, jednak częściej wykonują pracę w ramach form zatrudnienia, które są gorzej płatne i mają gorszy status niż mężczyźni, co prowadzi do segregacji płciowej pod względem typów zawodów i działalności, różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn pod względem płacy i warunków pracy oraz uwarunkowanych płcią ograniczeń w dostępie do zasobów produkcyjnych, infrastruktury i usług;
- Y. mając na uwadze, że zgodnie z art. 3 ust. 3 TUE Unia chroni prawa dziecka; na uwadze, że wszystkie państwa członkowskie ratyfikowały Konwencję ONZ o prawach dziecka;
- Z. mając na uwadze, że usługi odgrywają coraz większą rolę w globalnych łańcuchach wartości, w szczególności w przemyśle produkcyjnym; mając na uwadze, że coraz większe włączanie usług do globalnych łańcuchów wartości będzie wymagać porozumień wspierających gospodarkę cyfrową, w tym swobodny przepływ danych;
- AA. mając na uwadze, że rozwój globalnych łańcuchów wartości przyczynia się ponadto do włączenia usług w produkcję towarów; mając na uwadze, że znaczna część wartości przywożonych towarów została dodana za pośrednictwem usług w państwach przywozu;
- AB. mając na uwadze, że państwa członkowskie UE są największymi na świecie eksporterami usług finansowych, a sektor ten ma strategiczne znaczenie dla polityki handlowej UE; mając na uwadze, że włączenie do zewnętrznych umów UE, w tym umów o wolnym handlu, postanowień dotyczących usług finansowych wzbudziło pewne uzasadnione obawy co do ich ewentualnych negatywnych skutków pod względem prania pieniędzy, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania, a ponadto uwypukla konieczność zastanowienia się nad możliwością sięgnięcia po instrumenty, dzięki którym można by rozwiązać te obawy; mając na uwadze, że umowy handlowo-inwestycyjne są dobrą okazją do zacieśniania współpracy w walce z korupcją, praniem pieniędzy, oszustwami podatkowymi, uchylaniem się od opodatkowania i unikaniem opodatkowania;
- AC. mając na uwadze, że przejrzyste i zapewniające informacje etykietowanie może być przydatnym narzędziem umożliwiającym konsumentom w UE dokonywanie bardziej świadomych i odpowiednich wyborów; mając na uwadze, że oprócz informacji o cenie i pochodzeniu produktu konsumentom w UE należy również udostępniać informacje o kryteriach społecznych i środowiskowych; mając na uwadze, że kryteria takie mogą być technicznie opracowywane zgodnie z Porozumieniem w sprawie barier technicznych w handlu, które ustanawia warunki dla procesu produkcji w celu umożliwienia sprzedaży produktu;
- AD. mając na uwadze, że zarówno państwa, jak i przedsiębiorstwa powinny w pełni szanować prawa człowieka w łańcuchu produkcji oraz przestrzegać norm bezpieczeństwa żywności w odniesieniu do towarów dopuszczonych do swobodnego obrotu na rynku europejskim; mając na uwadze, że ciężar odpowiedzialności nie powinien spoczywać jedynie na konsumentach, gdyż dokonywany przez nich wybór jest ograniczony z uwagi na indywidualne zasoby (aspekty ekonomiczne, czas, wiedza) i czynniki zewnętrzne (informacje, oferta);
- AE. mając na uwadze, że reguły pochodzenia stają się coraz ważniejsze w kontekście globalnych łańcuchów wartości, w ramach których produkcja odbywa się w kilku krajach; mając na uwadze, że luźne reguły pochodzenia mogą tworzyć dodatkowe przeszkody dla zagwarantowania pełnej przejrzystości i rozliczalności w całych łańcuchach dostaw;
- AF. mając na uwadze, że lepsze, zharmonizowane i skuteczniejsze procedury celne w Europie i poza nią pomagają we wprowadzaniu ułatwień handlowych oraz w spełnieniu odnośnych wymogów w tym zakresie, a także uniemożliwiają wprowadzanie na jednolity rynek towarów sfałszowanych, nielegalnych, przywiezionych po cenach dumpingowych i podrabianych, co osłabia wzrost gospodarczy w UE i poważnie naraża unijnych konsumentów; mając na uwadze, że powszechniejszy dostęp do danych celnych na temat przywozu do UE poprawiłby przejrzystość globalnych łańcuchów wartości i rozliczalność;

Wtorek, 12 września 2017 r.

- AG. mając na uwadze, że w świecie rozdrobnionych sieci produkcyjnych rozróżnienie między przywozem a wywozem jest rozmyte, jako że przywożone nakłady odpowiadają za istotną część wywożonych towarów, a taryfy kumulują się za każdym razem, gdy nakłady pośrednie są przedmiotem handlu transgranicznego; mając na uwadze, że wydajne procedury celne i graniczne są szczególnie ważne w tym kontekście;
- AH. mając na uwadze, że preferencje handlowe GSP i GSP Plus zapewniają krajom rozwijającym się lepszy dostęp do rynku w zamian za poszanowanie norm pracowniczych, środowiskowych i społecznych;
- AI. mając na uwadze, że GSP Plus jest kluczowym instrumentem polityki handlowej UE, który ułatwia dostęp do rynku i któremu towarzyszy rygorystyczny mechanizm monitorowania w celu promowania praw człowieka i praw pracowniczych, ochrony środowiska i dobrych rządów w podatnych na zagrożenia krajach rozwijających się;
- AJ. mając na uwadze, że ochrona i egzekwowanie praw własności intelektualnej mogą zapewnić skuteczne dalsze włączenie do globalnych łańcuchów wartości;

Stanowisko UE w globalnych łańcuchach wartości

1. podkreśla, że polityka handlowa i inwestycyjna powinna umożliwiać wykorzystanie dźwigni finansowej, zapewniać równe warunki działania dla przedsiębiorstw europejskich, promować konkurencyjność w Europie i ułatwiać dostosowanie do wyższych standardów; wzywa Komisję do zapewnienia spójności między polityką środowiskową, publiczną, zdrowotną, handlową, inwestycyjną i przemysłową UE oraz do promowania europejskiej strategii reindustrializacji, a także przejścia na gospodarkę niskoemisyjną;
2. uważa, że dalsza integracja UE w globalnych łańcuchach wartości musi zakładać ochronę europejskiego modelu społecznego i regulacyjnego oraz promowanie zrównoważonego rozwoju;
3. wzywa Komisję do zwiększania świadomości na temat istniejących systemów sprawiedliwego handlu oraz do ich przyjmowania, zgodnie ze strategią „Handel z korzyścią dla wszystkich”, zarówno w ramach planu UE na rzecz zrównoważonego rozwoju, jak i Konsensusu europejskiego w sprawie rozwoju;
4. powtarza swój apel skierowany do Komisji i państw członkowskich o przyjęcie wzmocnionych instrumentów ochrony handlu w celu zwalczania nieuczciwych praktyk handlowych, z uwzględnieniem dumpingu socjalnego i środowiskowego;
5. zwraca się do Komisji o przeprowadzenie oceny skutków stosowania instrumentów ochrony handlu przez UE i państwa trzecie w obszarze skutecznego włączania przedsiębiorstw z UE do globalnych łańcuchów wartości;
6. podkreśla potrzebę zharmonizowanych zasad oraz wzmocnionej koordynacji i nadzoru ze strony UE w odniesieniu do stosowania należności celnych przywozowych przez państwa członkowskie (w tym ceł konwencyjnych, antydumpingowych i wyrównawczych) wobec wszystkich typów produktów i towarów, w szczególności obejmujących fałszywe deklaracje pochodzenia (zarówno w systemach preferencyjnych, jak i niepreferencyjnych) oraz zaniżanie wartości i nieprawidłowy opis towarów;

Globalne łańcuchy wartości i wielostronność

7. wzywa Komisję do aktywnej pracy w ramach WTO w celu poprawy przejrzystości oraz zdefiniowania i promowania wielostronnych zasad handlu, w tym zrównoważonego zarządzania globalnymi łańcuchami wartości, które to zasady w szczególności powinny obejmować:
 - obowiązkowe wymogi dotyczące należytej staranności i przejrzystości w odniesieniu do łańcuchów dostaw w oparciu o Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka;
 - minimalne normy zdrowia i bezpieczeństwa uwzględniające w szczególności prawo pracowników do powoływania komitetów bezpieczeństwa;
 - podstawową ochronę socjalną i przestrzeganie norm pracy ustanowionych przez MOP;
 - prawo do rokowań zbiorowych;

Wtorek, 12 września 2017 r.

8. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dalszego aktywnego angażowania się we wszystkie wielostronne fora w obszarze biznesu, globalnych łańcuchów wartości, praw człowieka i praw pracowniczych, wzrostu gospodarczego i zrównoważonego rozwoju, a także do jednoczesnego promowania europejskich wartości chronionych na mocy traktatów oraz do zwrócenia uwagi na konieczność ochrony szczególnych cech małych i średnich przedsiębiorstw;

9. z zadowoleniem przyjmuje trwające negocjacje w sprawie wiążącego układu ONZ w sprawie korporacji międzynarodowych i praw człowieka; apeluje do Komisji i państw członkowskich o konstruktywny udział w tych negocjacjach oraz o odgrywanie aktywnej roli i przyczynianie się do wypracowywania konkretnych propozycji obejmujących także dostęp do środków zaradczych, a także o podejmowanie wszelkich wysiłków z myślą o osiągnięciu pozytywnego rezultatu, jak i o zachęcanie partnerów handlowych do wykazywania się podobnym zaangażowaniem; w tym kontekście zwraca się do Komisji o rozważenie możliwości wprowadzenia ogólnego obowiązku dochowania należytej staranności, w tym również na szczeblu globalnym;

10. wzywa państwa członkowskie do przyspieszenia stosowania i poprawy skuteczności krajowych planów działania mających na celu wdrożenie Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka; podkreśla, że osiem z trzynastu już zatwierdzonych krajowych planów działania pochodzi od państw członkowskich UE oraz z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w UE opracowywanych jest obecnie jedenaście kolejnych krajowych planów działania; zwraca się do Komisji o pomoc we wdrażaniu wytycznych ONZ oraz ich promowanie;

11. z zadowoleniem przyjmuje konwergencję międzynarodowych norm dotyczących biznesu i praw człowieka, w szczególności między wytycznymi ONZ a Wytycznymi OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych;

12. z zadowoleniem przyjmuje włączenie godnej pracy i czterech filarów programu godnej pracy MOP do celów zrównoważonego rozwoju ONZ; wzywa Komisję i państwa członkowskie do skutecznego stosowania tych norm oraz do współpracy z MOP w celu przyjęcia nowej międzynarodowej normy pracy dotyczącej godnej pracy w globalnych łańcuchach wartości, wymagającej w szczególności od wszystkich przedsiębiorstw ciągłego zarządzania ryzykiem w odniesieniu do wpływu ich działalności na prawa człowieka przysługujące pracownikom i społecznościom oraz podejmowania odpowiednich działań w celu zapobiegania skutkom i ich łagodzenia, a także zapewniania działań naprawczych na rzecz podmiotów, które poniosły szkody z powodu tej działalności;

13. wspiera wszystkie światowe inicjatywy związane z przeciwdziałaniem korupcji, takie jak inicjatywa na rzecz przejrzystości w przemyśle wydobywczym, proces Kimberley, międzynarodowa konferencja w regionie Wielkich Jezior (ICGLR), zasady przyjęte w inicjatywie ONZ Global Compact, wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz wytyczne OECD dotyczące należytej staranności dla odpowiedzialnych łańcuchów dostaw minerałów z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów poważnie zagrożonych; przypomina o obowiązku krajów będących producentami, polegającym w szczególności na wdrożeniu i egzekwowaniu odpowiedniego ustawodawstwa, również w zakresie zaprowadzania praworządności i zwalczania korupcji;

14. przypomina, że w tym obszarze, oprócz przywozu i wywozu minerałów i metali, przejrzystość w zakresie praw do eksploatacji i otrzymanych opłat celnych ma znaczenie dla rozwoju obszarów dotkniętych konfliktami lub obszarów wysokiego ryzyka; podkreśla w związku z tym konieczność sporządzenia przeglądu działań już podejmowanych przez europejskie przedsiębiorstwa w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu oraz potrzebę poprawy koordynacji i wymiany informacji i najlepszych praktyk, aby móc skuteczniej identyfikować dobre praktyki i przyczynić się do utworzenia wspólnych ram działania na szczeblu europejskim; wzywa Komisję do wzmocnienia inicjatyw w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw i należytej staranności w całym łańcuchu dostaw;

15. zwraca uwagę, że pewny dostęp do surowców ma istotne znaczenie dla globalnej konkurencyjności;

16. podkreśla znaczenie wdrażania, egzekwowania i transpozycji już istniejącego ustawodawstwa w zakresie globalnych łańcuchów wartości na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym;

Odpowiedzialność przedsiębiorstw

17. podkreśla, że handel i prawa człowieka wzmacniają się nawzajem, a środowisko biznesu odgrywa ważną rolę w oferowaniu pozytywnych zachęt pod względem promowania praw człowieka, demokracji i społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw;

Wtorek, 12 września 2017 r.

18. z zadowoleniem przyjmuje szereg obiecujących inicjatyw podejmowanych przez sektor prywatny, takich jak kodeksy postępowania, znakowanie, samoocena i audyty społeczne, co zapewniło pozytywny wkład w poprawę standardów w globalnych łańcuchach dostaw w ostatnich latach pod względem poprawy respektowania praw człowieka i praw pracowniczych;

19. wyraża głębokie zaniepokojenie przypadkami naruszeń praw człowieka oraz zagrożeniami dla zrównoważenia środowiskowego, wynikającymi z decyzji pewnych przedsiębiorstw w zakresie zarządzania;

20. dostrzega znaczenie istnienia jasnych międzynarodowych przepisów w sprawie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, globalnych łańcuchów wartości i należytej staranności; z zadowoleniem przyjmuje inteligentne połączenie działań o charakterze dobrowolnym i regulacyjnym, które w ostatnich latach przyniosło pewne pozytywne rezultaty oraz umożliwiło przedsiębiorstwom znalezienie własnych dynamicznych i innowacyjnych środków; podkreśla, że koordynacja oraz wymiana informacji i najlepszych praktyk mogą przyczynić się do poprawy wydajności prywatnych i publicznych inicjatyw dotyczących łańcucha wartości oraz do osiągnięcia pozytywnych wyników; przypomina jednak, że dobrowolna społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw może również prowadzić do nieuczciwej konkurencji wobec dostawców, którzy podjęli decyzję o stosowaniu międzynarodowych norm w obszarze pracy i środowiska, oraz sama w sobie nie wystarczy, aby zagwarantować, że przedsiębiorstwa w pełni będą przestrzegać międzynarodowych norm i zobowiązań poprzez wdrożenie polityki należytej staranności; podkreśla w związku z tym konieczność przeprowadzenia przeglądu działań już prowadzonych przez europejskie przedsiębiorstwa w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu, tak aby lepiej zidentyfikować dobre praktyki i przyczynić się do stworzenia wspólnych ram działania na szczeblu europejskim; jest przekonany, że UE powinna z determinacją poszukiwać sposobów na opracowanie strategii i zasad w zakresie przejrzystości globalnych łańcuchów wartości, w tym również rozważyć możliwość podjęcia natychmiastowych działań z myślą o opracowaniu wiążących i egzekwowalnych przepisów, powiązanych środków odwoławczych i niezależnych mechanizmów monitorowania z udziałem instytucji UE, państw członkowskich i społeczeństwa obywatelskiego; podkreśla, że tego rodzaju zobowiązania powinny wzorować się na działaniach wymaganych w wytycznych ONZ i wytycznych OECD dotyczących aktywnego identyfikowania zagrożeń dla praw człowieka, sporządzania drobiazgowych i udokumentowanych planów działania służących zapobieganiu tym zagrożeniom i minimalizowaniu ich, właściwego reagowania na ujawnione naruszenia i przejrzystości;

21. wzywa Komisję do nadania większego znaczenia takim przepisom oraz do promowania przyjęcia sektorowych wytycznych OECD i Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka; podkreśla potrzebę zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w formalny sposób w proces wdrażania w ramach struktur ustanowionych na mocy rozdziałów dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju; wzywa Komisję do wspierania działalności międzynarodowych organów normalizacyjnych, takich jak Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna (w tym ISO 26000) oraz Globalna Inicjatywa Sprawozdawcza, w celu zachęcenia przedsiębiorstw do przygotowywania sprawozdań w sprawie zrównoważenia i tworzenia wartości w całym łańcuchu dostaw;

22. zwraca się do Komisji o dopilnowanie, by przedsiębiorstwa europejskie i międzynarodowe postępowały zgodnie z Wytycznymi OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych i wytycznymi OECD odnoszącymi się do poszczególnych sektorów, takimi jak wytyczne dotyczące należytej staranności dla odpowiedzialnych łańcuchów dostaw minerałów z obszarów dotkniętych konfliktami; zaleca wzmocnienie roli krajowych punktów kontaktowych OECD i zacieśnienie ich współpracy z niezależnymi krajowymi i regionalnymi instytucjami praw człowieka w celu poprawy zarządzania globalnymi łańcuchami wartości;

23. wzywa Komisję do aktualizacji strategii społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw w celu wzmocnienia norm społecznych i środowiskowych, a zwłaszcza uwzględnienia społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw w umowach handlowych i inwestycyjnych negocjowanych przez UE;

24. podkreśla, że koordynacja oraz wymiana informacji i najlepszych praktyk mogą przyczynić się do zwiększenia wydajności prywatnych i publicznych inicjatyw dotyczących łańcuchów wartości;

25. przypomina, że Parlament wnioskował w 2010 r. o publikowanie przez przedsiębiorstwa swoich bilansów w dziedzinie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, wprowadzenie wymogów w zakresie należytej staranności dla wszystkich przedsiębiorstw oraz konsolidację koncepcji społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw na podstawie zharmonizowanej definicji stosunków między spółkami dominującymi w celu określenia odpowiedzialności prawnej każdej z nich; w związku z tym z zadowoleniem zauważa, że od 2017 r., zgodnie z dyrektywą w sprawie sprawozdawczości niefinansowej, od dużych przedsiębiorstw będzie wymagać się ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności; zauważa jednak, że ujawnianie informacji niefinansowych przez duże przedsiębiorstwa nie zostało dotychczas rozszerzone, tak aby obejmowało wszystkie podmioty uczestniczące w globalnych łańcuchach wartości;

Wtorek, 12 września 2017 r.

26. odnotowuje inicjatywę zielonej karty, uruchomioną przez niektóre parlamenty narodowe w następstwie przyjęcia francuskiej ustawy o obowiązku dochowania należytej staranności w przedsiębiorstwach wielonarodowych; wzywa Komisję do rozważenia wniosków dotyczących dochowania należytej staranności przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność zarówno w UE, jak i poza jej granicami oraz do uwzględnienia przy tym orzeczenia francuskiego trybunału konstytucyjnego w sprawie francuskiej ustawy dotyczącej proporcjonalności sankcji;

27. przypomina, że strategię polityczną dotyczącą społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw muszą uwzględniać specjalne cechy małych i średnich przedsiębiorstw oraz być wystarczająco elastyczne, aby przedsiębiorstwa te nie podlegały nieproporcjonalnym obciążeniom; w związku z tym zwraca się do Komisji o ustanowienie specjalnego punktu wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw, przy czym szczególną uwagę należy zwrócić na małe przedsiębiorstwa i mikroprzedsiębiorstwa, a także zachęca do wspierania ich za pomocą zindywidualizowanych programów budowania zdolności;

28. podkreśla, że globalne łańcuchy wartości nie kończą się, gdy produkt dociera do konsumenta, ale obejmują odpady i sposoby ich przetwarzania; domaga się uwzględnienia całego cyklu życia produktów oraz rozszerzenia perspektywy w zakresie globalnych łańcuchów wartości na przepisy dotyczące likwidacji odpadów bez szkody dla ludzi czy środowiska; wzywa UE do wspierania międzynarodowej współpracy i spójności legislacyjnej w zakresie produktów i materiałów wycofanych z eksploatacji oraz do udzielania pomocy krajom partnerskim w opracowywaniu skuteczniejszych regulacji krajowych i rozwijaniu zdolności do ich egzekwowania; wzywa UE do zadbania o to, aby identyfikowalność miała zastosowanie do przedmiotowego spektrum życia produktu;

29. wzywa Komisję do szybkiego podjęcia działań w oparciu o szczegółowe propozycje zawarte w rezolucji Parlamentu w sprawie odpowiedzialności przedsiębiorstw za poważne naruszenia praw człowieka w państwach trzecich, przyjętej w dniu 25 października 2016 r.;

Nadawanie bardziej znaczącej roli inicjatywom sektora prywatnego

30. podkreśla osiągnięcia wynikające z zaangażowania sektora prywatnego; podkreśla, że przedsiębiorstwa z sektora prywatnego muszą realizować strategię zrównoważonego rozwoju nie tylko po to, aby zapobiegać utracie reputacji, ale także dlatego, że strategię takie oferują im nowe możliwości i ograniczają ich zależność od szczupłych zasobów;

31. podkreśla kluczową rolę konsumentów (i skutków złej prasy); przypomina, że konsumenci nie chcą kupować produktów wytwarzanych przez dzieci lub przez wykorzystywanych mężczyzn i kobiety ani produktów wyrządzających poważne szkody w środowisku;

32. wzywa Komisję do znalezienia nowych sposobów wsparcia wysiłków sektora prywatnego w celu zapewnienia większego zrównoważenia globalnych łańcuchów wartości oraz opracowania integracyjnych modeli biznesowych i zawiązania partnerstwa opartego na porozumieniu zainteresowanych stron w sektorze prywatnym;

33. podkreśla, że wymagane jest inteligentne połączenie finansowania prywatnego i publicznego w celu promowania zrównoważonych globalnych łańcuchów wartości: uważa, że powinno to opierać się na istniejących strukturach i programach, które okazały się być skuteczne w promowaniu odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej;

34. z zadowoleniem przyjmuje tak liczne i obiecujące inicjatywy podejmowane przez sektor prywatny, takie jak kodeksy postępowania, etykietowanie, samoocena i audyty społeczne, a także uznaje inicjatywę ONZ Global Compact, normę ISO 26000 dotyczącą odpowiedzialności społecznej, wydaną przez MOP trójstronną deklarację zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej oraz wytyczne OECD dotyczące przedsiębiorstw wielonarodowych za narzędzia, które mogą mobilizować przedsiębiorstwa do wykazywania się odpowiedzialnością w swojej działalności; wzywa przedsiębiorstwa, zarówno europejskie, jak i te spoza Europy, by stosowały procedury należytej staranności w dziedzinie praw człowieka i włączyły swoje ustalenia do wewnętrznych strategii i procedur, odpowiednio przydzielając właściwe zasoby i kompetencje oraz należycie te strategię i procedury wdrażając; podkreśla, że wymaga to przydzielenia dostatecznych środków; podkreśla, że przejrzystość i przekazywanie informacji w zakresie środków podejmowanych w celu zapobiegania naruszeniom praw człowieka w państwach trzecich mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia odpowiedniej kontroli demokratycznej i umożliwienia konsumentom podejmowania decyzji w oparciu o fakty;

Unijne umowy o wolnym handlu a globalne łańcuchy wartości

35. z zadowoleniem przyjmuje nową strategię handlowo-inwestycyjną dla Unii Europejskiej „Handel z korzyścią dla wszystkich”; zwraca się do Komisji o uwzględnienie w polityce handlowej i inwestycyjnej oraz w umowach o wolnym handlu wyzwań związanych z rozwojem globalnych łańcuchów wartości, z uwzględnieniem następujących środków:

Wtorek, 12 września 2017 r.

- a) wzmocnienie ocen ex ante wpływu handlu na zrównoważony rozwój poprzez dodanie wymogów w zakresie oceny dotyczących praw człowieka i płci, a także nadanie obowiązkowego charakteru ocenom ex post wpływu handlu na zrównoważony rozwój, z uwzględnieniem wkładu społeczeństwa obywatelskiego, oraz publiczne udostępnianie tych ocen;
- b) pełne wdrożenie zaleceń Parlamentu z 2010 i 2016 r. w odniesieniu do rozdziałów dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju w umowach o wolnym handlu, co powinno obejmować kompleksowe, egzekwowalne i ambitne rozdziały poświęcone handlowi i zrównoważonemu rozwojowi przy uwzględnieniu następujących aspektów:
- (i) zobowiązanie każdej ze stron do ratyfikowania i wdrożenia ośmiu konwencji podstawowych i czterech konwencji priorytetowych Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz międzynarodowych umów wielostronnych dotyczących środowiska naturalnego;
 - (ii) objęcie klauzul dotyczących praw człowieka oraz rozdziałów poświęconych handlowi i zrównoważonemu rozwojowi ogólnymi mechanizmami rozstrzygania sporów, na równi z innymi częściami umowy bądź porozumienia;
 - (iii) możliwość odwołania się i dochodzenia swoich praw w drodze procedury składania skargi dla partnerów społecznych i społeczeństwa obywatelskiego;
 - (iv) skuteczne środki odstraszające, w tym również w postaci kar pieniężnych, w przypadku poważnego i udowodnionego naruszenia postanowień rozdziału dotyczącego handlu i zrównoważonego rozwoju;
- c) włączenie egzekwowalnych postanowień dotyczących przeciwdziałania korupcji i ochrony osób zgłaszających nieprawidłowości, w ramach kompetencji UE, do wszystkich przyszłych umów o wolnym handlu i umów inwestycyjnych; w związku z tym podkreśla, że sygnatariusze umów handlowych i inwestycyjnych powinni podejmować działania na rzecz aktywnego udziału sektora prywatnego, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i krajowych grup doradczych we wdrażaniu programów i klauzul antykorupcyjnych w ramach międzynarodowych umów handlowych i inwestycyjnych;
- d) włączenie klauzul zawieszających ustalających minimalny poziom norm społecznych, środowiskowych i bezpieczeństwa, w tym zdrowia i dobrostanu zwierząt, we wszystkich unijnych umowach o wolnym handlu, aby w ten sposób uniemożliwić stronom obniżanie norm społecznych, środowiskowych i bezpieczeństwa w celu promowania wywozu i przyciągania inwestycji;
- e) włączenie postanowień dotyczących przejrzystości podatkowej (w tym kluczowych norm przejrzystości OECD) i zacieśniania współpracy w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy, oszustwom podatkowym, unikaniu opodatkowania i uchylaniu się od opodatkowania do umów o wolnym handlu, co ma być należycie odzwierciedlone w wymogach dotyczących otwarcia rynku dla usług finansowych;
- f) uzupełnienie wszystkich powyższych przepisów środkami wspierającymi na rzecz krajów rozwijających się i rygorystyczne monitorowanie ich wdrażania, w tym z wykorzystaniem wkładu parlamentów narodowych i zainteresowanych stron, w tym społeczeństwa obywatelskiego;
- g) wzmocnienie powiązań między priorytetami uzgodnionymi dwustronnie na potrzeby wdrażania rozdziałów dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju, ujętych w umowach o wolnym handlu, a wsparciem finansowym z programów UE w zakresie współpracy na rzecz rozwoju;

36. z jednej strony przypomina, jaką kluczową rolę mogą odegrać MŚP w globalnych łańcuchach wartości, a z drugiej strony – korzyści płynące z większego włączenia MŚP do globalnych łańcuchów wartości; wzywa Komisję do włączenia rozdziałów dotyczących MŚP do wszystkich przyszłych umów handlowych; w tym kontekście wzywa ponadto Komisję do oceny istniejących struktur wsparcia dostępnych dla MŚP pragnących uzyskać dostęp do globalnych łańcuchów wartości oraz do dokonania przeglądu i w razie potrzeby zaktualizowania strategii „Małe przedsiębiorstwo, wielki świat” z 2011 r., aby jeszcze bardziej ułatwić zaangażowanie MŚP w globalne łańcuchy wartości;

37. podkreśla, że globalne łańcuchy wartości często obejmują produkcję i usługi w strefach przetwórstwa wywozowego, w których normy pracownicze i środowiskowe różnią się od odpowiednich norm w pozostałej części danego kraju i często są ograniczone; wzywa Komisję do zadbania o to, aby normy społeczne i środowiskowe przewidziane w umowach o wolnym handlu miały zastosowanie na całym terytorium partnerów handlowych, w tym również w strefach przetwórstwa wywozowego;

Wtorek, 12 września 2017 r.

Oznakowanie, identyfikowalność i dane celne

38. wzywa UE do wypracowania odpowiednich i skutecznych rozwiązań w celu wprowadzenia przejrzystego i sprawnie działającego obowiązkowego systemu oznakowania „identyfikowalności społecznej i środowiskowej” w całym łańcuchu produkcji, zgodnie z Porozumieniem WTO w sprawie barier technicznych w handlu, a także do promowania podobnych działań na szczeblu międzynarodowym;

39. wzywa Komisję do rozważenia możliwości wprowadzenia przepisów dotyczących zasad znakowania w odniesieniu do pochodzenia produktów wprowadzanych na rynek UE oraz do zaproponowania przepisów zapewniających skuteczną identyfikowalność;

40. wzywa Komisję i zachęca państwa członkowskie do poszukiwania sposobów na umożliwienie podmiotom działającym w interesie publicznym dostępu do danych celnych gromadzonych przez strony prowadzące handel produktami lub towarami wwożonymi do UE, pod warunkiem odpowiedniego uzasadnienia i złożenia wniosku w oparciu o przesłanki wynikające z interesu publicznego;

Jurysdykcja i dostęp do środków odwoławczych

41. potwierdza pilną potrzebę skutecznego zajęcia się obserwowanymi przypadkami naruszania praw człowieka przez przedsiębiorstwa transnarodowe oraz rozwiązania problemów prawnych wynikających z eksterytorialnego wymiaru przedsiębiorstw, w szczególności poprzez ustanowienie solidarnej odpowiedzialności prawnej w całym łańcuchach dostaw; wzywa państwa członkowskie do podjęcia odpowiednich kroków w celu pokonania przeszkód finansowych i proceduralnych napotykanych przez ofiary naruszeń praw człowieka w postępowaniach cywilnych;

42. ponownie wzywa Komisję do zastanowienia się nad rozszerzeniem przepisów dotyczących jurysdykcji na mocy rozporządzenia Bruksela I na państwa trzecie będące stronami pozwanyymi w sprawach wniesionych przeciwko przedsiębiorstwom z wyraźnym powiązaniem z jednym państwem członkowskim lub przeciwko przedsiębiorstwom, dla których UE jest kluczowym rynkiem zbytu, a także zwraca się do Komisji o szybkie, w stosownym przypadku, przedłożenie wniosku Parlamentowi i Radzie;

43. przypomina, że przedsiębiorstwa powinny ustanowić mechanizmy dotyczące rozpatrywania skarg na szczeblu operacyjnym dla pracowników odczuwających skutki ich działalności, w tym w strefach przetwórstwa wywozowego; ponownie wzywa UE i jej państwa członkowskie do podjęcia odpowiednich kroków w celu usunięcia prawnych, proceduralnych i instytucjonalnych przeszkód w dostępie do skutecznych środków odwoławczych;

Równouprawnienie płci i prawa dziecka

44. przypomina, że równouprawnienie płci jest wyraźnie ujęte we wszystkich strategiach politycznych UE zgodnie z art. 8 TFUE; wyraża ubolewanie z powodu faktu, że aspekty płci nie zostały uwzględnione w strategii „Handel z korzyścią dla wszystkich” oraz apeluje do Komisji o uwzględnienie kwestii płci i wzmocnienia pozycji kobiet podczas przeprowadzania śródkresowego przeglądu swojej strategii; wzywa Komisję do zadbania o uwzględnienie perspektywy płci w polityce handlowej i inwestycyjnej, w strategii „Handel z korzyścią dla wszystkich” oraz we wszystkich przyszłych umowach o wolnym handlu i ocenach skutków, a także do nadania jej odpowiedniego znaczenia; wzywa Komisję do kontynuowania dyskusji i negocjacji w ramach WTO w celu uwzględnienia problematyki płci w prowadzonej przez WTO polityce handlowej i inwestycyjnej; wzywa Komisję do gromadzenia danych z podziałem na płeć na potrzeby globalnych łańcuchów wartości, zwłaszcza w sektorze rolnictwa, z uwzględnieniem wzmocnienia pozycji kobiet wykraczającego poza kwestie dotyczące wynagrodzenia, czynników prowadzących do przemocy wobec kobiet oraz czynników społecznych, takich jak urlopy rodzicielskie i zdrowie, w dążeniu do opracowania form prawnych w celu pokonania negatywnych skutków ubocznych związanych z globalnymi łańcuchami wartości; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że kwestię równouprawnienia kobiet i mężczyzn włączono do negocjacji dotyczących modernizacji umowy UE-Chile oraz że stanowić ona będzie część zmodernizowanej umowy;

45. domaga się kompleksowej analizy różnic i problemu nierówności w ramach globalnych łańcuchów wartości w odniesieniu do: (i) różnic ze względu na płeć w wykorzystaniu czasu, wynikających przede wszystkim z podstawowej odpowiedzialności kobiet za reprodukcję; (ii) różnic ze względu na płeć w dostępie do nakładów i zasobów produkcyjnych, w szczególności gruntów, kredytów, szkoleń i sieci; (iii) różnic ze względu na płeć wynikających z niedoskonałości rynku i instytucji oraz dyskryminacji;

46. podkreśla, że kobiety są najczęściej najbardziej narażone i że w ich przypadku handel siłą roboczą ma miejsce równoległe z handlem w celach seksualnych i kobietobójstwem;

Wtorek, 12 września 2017 r.

47. proponuje, by na poziomie handlu międzynarodowego i unijnych handlowych strategii politycznych dotyczących globalnych łańcuchów wartości opracowano specjalną strategię na potrzeby formalnej ochrony osób zgłaszających przypadki kobietobójstwa, handlu siłą roboczą i handlu w celach seksualnych oraz obrony ofiar tych działań; podkreśla, że osoby donoszące o takich przypadkach powinny być traktowane i chronione w podobny sposób jak demaskatorzy w obszarze handlu międzynarodowego i unijnego;

48. przypomina, że kobiety są coraz częściej zatrudniane, ale wciąż nieproporcjonalnie często wykonują pracę niskopłatną i wymagającą niskich umiejętności, nie mają dostępu do ochrony socjalnej, w tym do ochrony macierzyństwa, i zbyt często są przedmiotem dyskryminacji i molestowania seksualnego;

49. wzywa Komisję, państwa członkowskie oraz władze regionalne i lokalne do propagowania zrównoważonego udzielania zamówień publicznych poprzez stosowanie specjalnych wymogów dotyczących przestrzegania praw człowieka i prawa międzynarodowego, w szczególności w zakresie promowania równości płci i europejskich przepisów dotyczących konkurencji, a także przejrzystości w odniesieniu do dostawców i ich międzynarodowych łańcuchów dostaw;

50. podkreśla znaczenie ratyfikowania konwencji MOP nr 182 dotyczącej najgorszych form pracy dzieci oraz konwencji nr 138 dotyczącej najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia i pracy przez kraje, które jeszcze tego nie uczyniły; przypomina, że UE zobowiązała się do wyeliminowania najgorszych form pracy dzieci na szczeblu globalnym, gdyż wynika to z europejskich wartości obejmujących zakaz pracy dzieci w ramach działań zewnętrznych UE, zgodnie z art. 21 TUE; ponownie wzywa do harmonizacji i umocnienia kontroli przywozu i łańcucha dostaw, aby na rynek UE wprowadzono jedynie produkty, w których wytworzeniu nie wykorzystywano pracy przymusowej, pracy dzieci ani współczesnych form niewolnictwa; podkreśla swoje poparcie dla istniejących inicjatyw wspierających małe i średnie przedsiębiorstwa oraz małe organizacje rolników z myślą o tym, aby uzyskiwały one większy udział w wartości wytwarzanej w ramach globalnych łańcuchów wartości, tak jak w przypadku sprawiedliwego handlu; podkreśla, jak ważne jest uwzględnianie kwestii zwalczania pracy przymusowej i pracy dzieci we wszystkich umowach o wolnym handlu, zawieranych przez UE, a to poprzez wprowadzanie do nich rozdziałów dotyczących zrównoważonego rozwoju, tak aby cel ten był wspólny dla wszystkich partnerów handlowych; apeluje do Komisji i państw członkowskich o energiczną obronę tej propozycji na wszystkich forach międzynarodowych, w tym również na forum MOP, OECD, ONZ i WTO, aby czynić postępy w walce z pracą przymusową i pracą dzieci; podkreśla w tym kontekście, że cel polegający na wytwarzaniu produktów bez zatrudniania dzieci można osiągnąć jedynie wówczas, jeżeli wypłacane wynagrodzenie będzie na poziomie zapewniającym utrzymanie na minimalnym poziomie dla członków rodziny dziecka;

Kraje rozwijające się

51. podkreśla, że globalne łańcuchy wartości stanowią ważną szansę dla przedsiębiorstw w krajach rozwijających się, w szczególności MŚP, na stworzenie powiązań z gospodarką globalną; podkreśla, że specjalne strategie polityczne i środki towarzyszące mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia tego celu i zapewnienia wszystkim pracownikom w krajach będących naszymi partnerami handlowymi udziału w potencjalnych korzyściach, w szczególności strategie mające na celu usprawnienie procedur administracyjnych lub pomoc zainteresowanym przedsiębiorstwom w podnoszeniu wartości dodanej i zwiększaniu udziału w globalnych łańcuchach wartości przy jednoczesnym podnoszeniu standardów socjalnych i środowiskowych; zwraca uwagę, że przegląd GSP i GSP Plus powinien obejmować wiążące przepisy w obszarze praw człowieka i praw pracowniczych oraz ochrony środowiska; zauważa, że wiele krajów rozwijających się dysponuje ograniczonymi zdolnościami i zasobami na potrzeby skutecznego egzekwowania zgodności z normami oraz przepisami społecznymi i środowiskowymi; wzywa UE do zintensyfikowania działań w zakresie budowania zdolności oraz do zapewnienia rządów partnerskich krajów rozwijających się pomocy technicznej w ramach możliwości i potrzeb;

52. przypomina o programie realizacji celów zrównoważonego rozwoju do roku 2030 oraz o zawartym w nim podejściu do kwestii zrównoważonej produkcji, zrównoważonej konsumpcji oraz godziwej pracy, a także wzywa Komisję do wprowadzenia w jej sprawozdaniach przejrzystego odniesienia do każdego odpowiedniego celu zrównoważonego rozwoju; ponownie wzywa Komisję i państwa członkowskie do wykorzystania handlu do promowania zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów zgodnie z zasadami spójności polityki na rzecz rozwoju; podkreśla, że unijne umowy handlowe i inwestycyjne, zawierane z krajami rozwijającymi się, powinny być spójne z celami zrównoważonego rozwoju; przypomina o prawie krajów rozwijających się do regulowania inwestycji, a także do nakładania obowiązków i wymogów na wszystkich inwestorów, w tym zagranicznych, w celu ochrony praw człowieka oraz norm pracowniczych i środowiskowych;

53. z zadowoleniem przyjmuje wejście w życie umowy o ułatwieniach w handlu, która, jeśli zostanie prawidłowo wdrożona, uprości i zmodernizuje procedury celne, ułatwiając krajom rozwijającym się, które zwykle mają do czynienia z większymi barierami na granicach, włączenie się do globalnego systemu handlowego;

Wtorek, 12 września 2017 r.

54. wzywa Komisję do wspierania efektywnego uczestnictwa małych i średnich przedsiębiorstw w globalnych łańcuchach wartości poprzez kojarzenie ze sobą partnerów handlowych i nawiązywanie stosunków partnerskich między MŚP a małymi grupami rolników w krajach rozwijających się, których celem jest zapewnienie producentom większego udziału w wartości przy jednoczesnym zagwarantowaniu wysokiego poziomu ochrony praw społecznych, środowiskowych i praw człowieka, tak jak ma to miejsce w ramach sprawiedliwego handlu;

55. wzywa Komisję do zadbania o to, by warunki dotyczące praw człowieka, powiązane z jednostronnymi preferencjami handlowymi przyznawanymi na podstawie ogólnego systemu preferencji taryfowych, były skutecznie wdrażane i monitorowane oraz by procedury przewidziane w przypadku ewentualnego braku zgodności z tymi warunkami były wdrażane w pełnej zgodności z rozporządzeniem wprowadzającym ogólny system preferencji taryfowych;

56. oczekuje, że śródkresowy przegląd GSP doprowadzi do uściślenia definicji i umożliwi dokładną ocenę obecnego systemu; jest zdania, że polityka handlowa musi zachęcać partnerów handlowych UE do przyjmowania wyższych norm społecznych, pracy i środowiskowych, co można osiągnąć w drodze zachęt, takich jak dodatkowe preferencje taryfowe dla produktów wytwarzanych w sposób zrównoważony; uważa, że cel ten wymaga rewizji rozporządzenia wprowadzającego ogólny system preferencji taryfowych oraz sugeruje w związku z tym objęcie zakresem tego rozporządzenia warunków dotyczących społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, tak aby przedsiębiorstwa transnarodowe przestrzegały krajowych i międzynarodowych zobowiązań prawnych w obszarze praw człowieka, norm pracy i przepisów środowiskowych; apeluje o zwrócenie szczególnej uwagi na sytuację w zakresie praw pracowniczych i praw związków zawodowych w strefach przetwórstwa wywozowego oraz wzywa Komisję do podjęcia tej kwestii, w ścisłej współpracy z MOP, w ramach przeglądu GSP;

57. wzywa Komisję do dopilnowania, aby wszystkie projekty w obszarze rozwoju finansowane ze środków UE, w tym projekty łączone, nie tylko były w pełni dostosowane do uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym zasad efektywności rozwoju, lecz aby opierały się również na pełnym poszanowaniu zasady dobrowolnej, wcześniejszej i świadomej zgody zgodnie z konwencją MOP nr 169;

Reguły pochodzenia

58. odnotowuje, że uproszczone, skuteczne i preferencyjne reguły pochodzenia mają kluczowe znaczenie w kontekście globalnych łańcuchów wartości; uznaje, że brak elastyczności i złożoność reguł pochodzenia mogą obniżyć wydajność struktur handlu;

59. wzywa Komisję do korzystania, w możliwym zakresie, z wielostronnych reguł pochodzenia jako preferencyjnych reguł pochodzenia w umowach o wolnym handlu; apeluje do Komisji, aby podczas opracowywania specjalnych preferencyjnych reguł pochodzenia w umowach o wolnym handlu, obniżała wymogi dotyczące wartości dodanej oraz umożliwiała zmianę podpozycji taryfowej i „pojedynczych modyfikacji” jako reguł pochodzenia;

60. wzywa Komisję, w szczególności w przypadku negocjacji dotyczących umów o wolnym handlu z państwami korzystającymi obecnie z preferencji GSP i EBA, do zadbania o to, by projekt reguł pochodzenia nie zmienił kierunku procesów gospodarczych;

61. uważa, że zwiększonej kumulacji w umowach o wolnym handlu nie należy traktować jako narzędzia służącego do ukrytego wprowadzania liberalizacji, lecz jako narzędzie umożliwiające państwom specjalizację w działalności gospodarczej zgodnie z logiką przewagi komparatywnej;

Prawa własności intelektualnej a przepływ danych

62. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do ochrony całego spektrum praw własności intelektualnej, w tym patentów, znaków towarowych, praw autorskich, projektów, oznaczeń geograficznych, oznaczeń pochodzenia i produktów leczniczych, z jednoczesnym zapewnieniem dostępu do przystępnych cenowo leków, zarówno na szczeblu WTO, jak i za pośrednictwem umów o wolnym handlu; wzywa Komisję do podjęcia dalszych działań w zakresie ewentualnego poszerzenia zakresu ochrony oznaczeń geograficznych na produkty inne niż rolne, jak ma to już miejsce w kilku państwach trzecich za pomocą różnych systemów prawnych; domaga się otwartego i integracyjnego procesu na potrzeby lepszej współpracy z partnerami trzecimi w zwalczaniu sfałszowanych i podrabianych towarów, które wykorzystują zaufanie do znaków towarowych i marek;

63. uznaje, że innowacje cyfrowe i przepływy danych stanowią kluczową siłę napędową gospodarki opartej na usługach oraz zasadniczy element globalnych łańcuchów wartości tradycyjnych przedsiębiorstw produkcyjnych i w związku z tym wymogi w zakresie przymusowej lokalizacji powinny być w jak największym zakresie ograniczone w Europie i poza nią, co pozwoli na uwzględnienie niezbędnych wyjątków opartych na uzasadnionych celach publicznych, takich jak ochrona

Wtorek, 12 września 2017 r.

konsumenta i ochrona praw podstawowych; przypomina, że ochrona przepływów danych oraz prawo do prywatności nie stanowią bariery handlowej, ale są podstawowym prawem zapisanym w art. 39 TUE oraz w art. 7 i 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, jak również w art. 12 Powszechnej deklaracji praw człowieka;

o

o o

64. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, Światowej Organizacji Handlu oraz UNCTAD.
